

Gen. V. Grigaliūnas-
Glovackis
Saldytuvų g. 5, b. 1
Kaunas
Lithuania

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata: \$2.00
Suvienuose Valstijose \$2.50
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

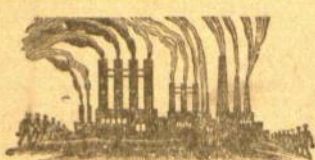
No. 37

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO, RUGSĖJO-SEPT. 15, 1939

47

24-ti metai (24-th Year)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

BIZNIAI PAKILO, KAINOS SUMA- ŽEJO

Suv. Valstijų Komercijos Departamentas praneša kad visoje šalyje bendrai imant bizniai šių metų pirmą pusmetį buvo žymiai geresni, inegois pardavimų apivartoje buvo visų bilijonu dolarių didesnės negu buvo 1928 metų tą patį pusmetį.

Ne tik kad bizniai buvo geresni, bet toks žymus inego padidėjimas įvyko net kai šymet kainos gerokai nupuolė.

Šymet krautuvėse pardavimų per pusmetį padaryta už \$17,900,000,000.

KARUI kilus, Amerikos plieno išdirbystės, kurios gamina eksportui plieną, gavo iš įvairių šalių skubius užsakymus plieno padarinių ir raginimus greičiausia išpildyti pirmiau paduotus užsakymus.

Plieno darbai pradeda daugėti.

46,000 kojinių industrijos darbininkų gavo užtikrinimą iš federalio algu-valandų administratoriaus kad pradedant Rugsėjo 16 jie gaus sutvarkytą didesnį užmokestį už darbą.

BUICK pradėjo gaminti 1940 modelius. Tam tikslui kompanija išleido \$40,000,000.

ALGU - VALANDŲ Administracijos industrialinis komitetas vienbalsiai nutarė rekomenduoti kad būtų pakelta algos 60,000 avalų išdirbysčių darbininkų, kuriems moka mažiau negu įstatymas reikalauja. Avalų industrijose viso dirba 234,000 darbininkų. Diduma jų turi iškovoje aukštesnes algas.

FEDERALĖS valdžios įstaigose visoje šalyje civilinių tarnautojų šiuo laiku pasiekė didžiausią skaičių istorijoje — dirba 925,260 asmenys. Jų tarpan neįeina įstaigų viršininkai turinti politiškas vietas.

SPALIŲ mėnesį turi inėti galion federališkas įstatymas nustatantis minimum algas darbininkams, kurias dirbtuvės turės mokėti, jeigu moka mažiau.

Dėl to valdžia pradėjo gauti iš didžiųjų industrijų protestus.

AFRIKOJE, ukiu darbininkai juodukai uždirba po 4 centus dieniai už 8-9 valandų darbą. Jie yra nedamaitinti, todėl lengvai palinksta į ligas. Mažiau negu 1 nuosimtis juodųjų tengimių moka skaityt ar rašyt.

Prez. Roosevelt šaukia Kongreso ekstra Posėdį

SMULKIOS ŽINIOS

IŠ DANIJOS pranešimas sako kad Vokiečiai skubina sutaisyti Rusiją su Japonija ir nori sudaryti keturių valstybių sąjungą — Vokietijos, Italijos Rusijos ir Japonijos.

LENKIJON inė Vokietijos kareiviai užėmė visą Danzigo karidori, miestus Čenstakavą, grsį stebuklingą vietą, latowice, Krokuvą ir eilę kitų miestų. Lenkijos puomus jie varė iš pietų nuo Slovakijos ir iš šiaurės nuo Rytų Prusijos, eidami tyn nuo Lietuvos.

Varšavą Lenkų valdžia apėmė Rugs. 6 išsiskėlė į Liubliną.

MUSSOLINI vislar laikosi "taikos apašlos" rolėje, bet sako turikariuomenę gatavą karui.

PRANCUZLIJOJE Anglijoje suimami vis Vokiečiai ir uždaromi koncentracijos stovyklas.

AMERIKOJ pradėjo kilti grūdų kaina. Pradėjo kilti Aerikos biržoje akcijų kainos.

VOKIEČIAI išleido savo "baltą knygą", kupję už šį karą kaltina Arliją.

RUSIJOS karo laivyno komisarai turo specialį pasitarimą.

PIETŲ ir šiaurės Amerikos, Suv. Valstijų sumažinimo, šaukia savrespublikų konferenciją aptarti, kaip išlaikyti taiką Vakarų Pasaulyje.

PRANCUZIJAR BRITANIJĄ bendrinant turi Suv. Valstijų įvairaus turto ir indelių suradimo net pusketo bilijono dolarių. Tautų gera parama atsitiki karo.

Lenkija, Vokija ir Italija kruvon sudis teturi apie \$100,000,000.

Iš Anglijos, ancuizijos ir kitų valstyų pastarų kelių dienų bėgį Ameriką atvežta artilijono dolarių vertės at.

LIETUVIAI - BUDĖKIME!

AMERIKOS Lietuviai, Budėkime! Lietuvos kaimynų karo prošvaistės matosi ir Lietuvos padangėje — ir Lietuva, nors kariaujančių pusių neužkabinama, jaučia karą, kuris žmonijai, kartu ir Lietuvai, yra žalingas.

Mes Amerikoje, ir visame pasaulyje, gyvenanti Lietuviai privalome būti pasiruošę ištieti savo tėvynei pagalbos ranką kiekvieną valandą.

Mes turime būti susiorganizavę — turime turėti tam tinkamą bendrą komitetą.

Lietuvoje žmonės išmoko dirbti vieningai — pas mus dar po senovei vieni tiki kad jų federacijos tėra viatinė įstaiga Amerikos Lietuvius atstovauti; bet jiems rupi tik gerai žinomi jų siauri savi reikalai. Kiti su jėško įvairias priekabas tai prie Lietuvos vyriausybės, tai prie ko kito, ir negali pažiūrėti realybei į akis — kad mes kaip tauta turim visi išvien dirbti jeigu norim kad mūsų šalis savo nepriklausomybę išsaugotų. Kada mūsų valstybės stovės kaip stovį, joje vietos bus ir savo politikoms — Lietuvai žlugus viskam tam ateis galas!

Kurie jaučiatės tikrais Lietuviais — tautininkai, sandariečiai, katalikai, socialistai, komunistai — stokit išvien už savo tautos reikalus, ne už savo siaurų politikuojančių vadukų interesus!

Suspendavo Olimpijados Planus

Suomija suspendavo 1940 metų pasaulinės Olimpijados ruošimo planus. Olimpijada turėjo įvykti Helsinke.

Tai jau antras planų suardymas: išsyk ji buvo nuskiarta Japonijai, bet dėl karo su Kiniais Japonija atsisakė rengti.

SUV. VALSTIJOS pasiryžusios dar labiau padidinti savo karišką oro laivyną, kad nebūtų kitos šalies kuri turėtų didesnį negu Amerikos. Nori skirti dar \$500,000,000 orlaivių pirkimui.

RUSIJOJE sustiprinta kariuomenė šaukimo įstatymas, ir pravesta šaukimas karo tarnybon jauniui iki 18 metų. Niekas nebus paluosuojamas nuo kariuomenės, nežiurint jų religinių įsitikinimų.

Eina žinios kad Rusija gali sudaryti su Hitleriu militarišką sutartį. Sovietai tą užginčija. Bet niekas daugiau negali tikėti Stalino žodžiui, kaip ir Hitlerio.

SUV. VALSTIJŲ NEUTRALUMAS

Washington. — Gabenimas Amerikoje išdirbamų lėktuvų ir ginklų į Europos kariaujančias šalis uždrausta Prez. Rooseveltto išleistu įsakymu.

Prezidentas paskelbė S. Valstijų neutralumo įstatymą.

Prez. Roosevelt atidėlioja šaukimą specialio Kongreso posėdžio. Jis nori kad Kongresas sutiktu leisti parduoti kitoms šalims karo reikmenis.

KANADA gali pirkti iš Suv. Valstijų karo reikmenis, jos nepaliečia S. V. neutralumo įstatymas.

KATALIKŲ studentų suvažiavimas įvyksta Suv. Valstijose, Fordham universitete, kur tarp kelių šimtų delegatų dalyvauja ir keli Lietuvos atstovai. Suvažiavimas tęsis nuo 2 iki 9 Rugsėjo.

Suv. Valstijų komercinis laivynas pasistatė dar vieną pasažierinį laivą, pavadinu "America". Kaštavo 17 milijonų dolarių.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

VILNIUJE įsteigta Lietuvos Generalinis Konsulatas. Iškšiolinis Lietuvos Pasiuntinys Varšavoje Patarėjas Dr. Antanas Trimakas paskirtas Generaliniu Konsulu Vilniuje.

NEŽIURINT didelių karščių šią vasarą Kaune lankosi daug užsienių pirklių. Buvo atvykę keli Holandai, kurie norėjo užpirkti javų ir kitų žemės ūkio produktų; prekybininkai iš Vokietijos, Lenkijos, Prancuzijos, Turkijos, Belgijos, švedijos ir kitų kraštų. Be to, Kaune viešėjo Anglų ir Danų firmų inžinieriai bei atstovai, kurie užsiėmė prie statymų ir projektuojamų valstybinių statybų — telefono ir radio stočių, cemento fabrikų ir kt.

SURASYS ŽEMĖS ŪKIO DARBININKUS. Lietuvoj išleista patvarkymas surašyti visus žemės ūkio darbininkus, nustatyti santikį tarp žemės ūkio samdinių, sužinoti galimų žemės ūkiui parsisamdyti darbininkų skaičių, taip pat samdytojų skaičių bei jų ūkių dydį. Darbą atliks seniūnijos.

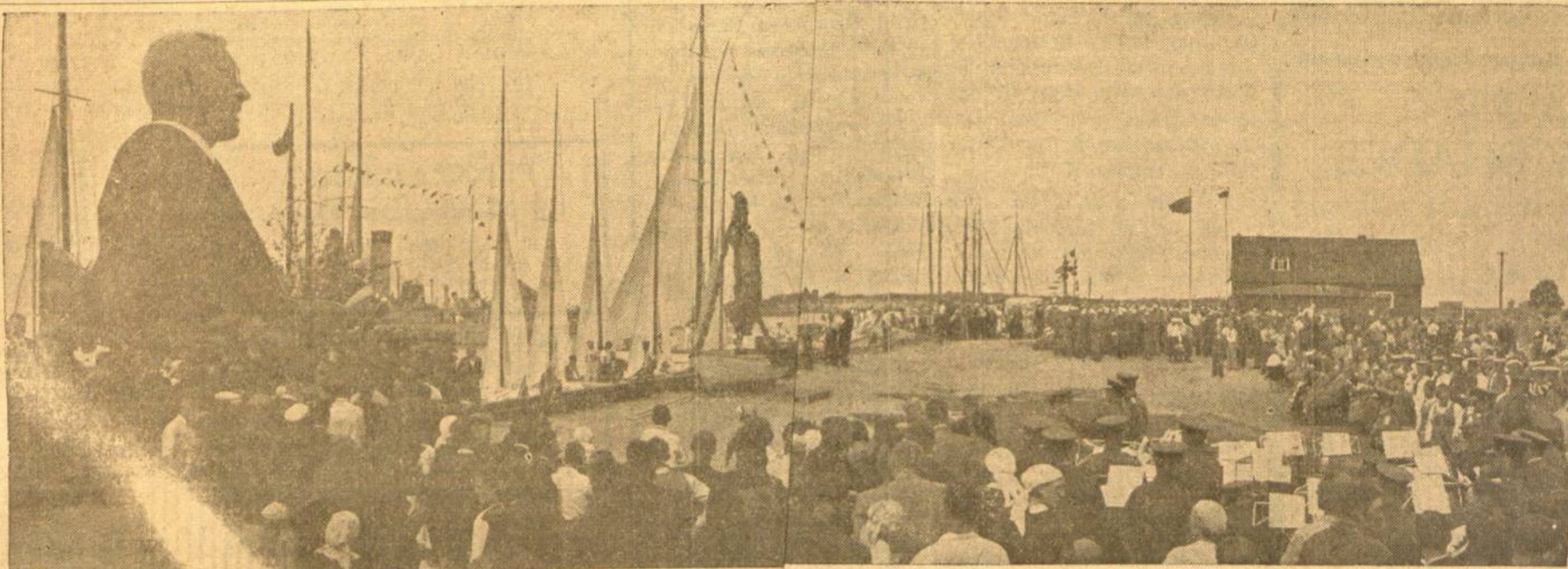
ŠIAULIUOSE miesto savivaldybė pradėjo statyti viešbutį, kuris bus didžiausias Lietuvoje ir užims veiks visą kvartalą. Visi viešbučio įrengimai bus pagal paskutinius technikos reikalavimus. Bus keliasdešimt kambarių svečiams, taip pat bus alaus baras, restoranas ir kita.

PADAUGEJO GAISRŲ. Šymet Lietuvoje ypač gausu gaisrų. Tam tikra prasme pastebėta rekordas. Vien miesteliuose iki šiol jau įvyko per 60 gaisrų, kurių nuostoliai milijoniniai. Atitinkamos įstaigos atsidėjusios studijuoja priešgaisrinę apsaugą ir su gaisrais nori griežtai kovoti.

LIETUVIAI, kurie buvo nuvykę į Ispanijos respublikos kariuomenę padėti gelbėti lojalistams prieš Frankistus, laikomi Prancuzijos stovykloje de Gurs. Jų dalyvavo Ispanijos kare daugiau negu 80, kurių apie 20 buvo atvykę iš Lietuvos, iš Argentinos 21, iš Amerikos 15, Kanados 8, Brazilijos ir Prancuzijos po 4. Pradžioje karo kariavo ir žuvo keletas Ispanijoje gyvenusių Lietuvių.

UŽ NEMUNO vandens terimą Kauno ir apilinkės fabrikantai baudžiami. Nors teršimas uždraustas ir suvaržytas, teršėjų vis pasitaiko, nes niekurie fabrikai vis leidžia savo išmatas į Nemuną.

MURINE statyba susidomėjimas Lietuvoje didėja ir kai muose. Tuo susidomėti verčia ta aplinkybė kad statybai reikalingas medis darosi sunkiau gaunamas ir brangesnis. Jei tik murinė statyba būtų pigesnė už medinę, ji sodžiuje imtų smarkiai plisti.

PIRMOS LIETUVOS JUROS SAVAITES PABAIGTUV šventosios uoste Rugs. 15 d. Tą dieną įvyko didelės išskilmės, dalyvavo minios žmonių iš visos Lietuvos. Kalbą sakė finansų ministras Gen. Sutkus. Elta.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete komitetas jau sulaukęs su kontraktoriaus pradedti Lietuvių Kambario įrengimo darbą. Darbas pavesta tokiu, kuris pasiūlė atlikti už mažiausią sumą. Suma gi artėti \$8,000. Išde komitetas turi suvirš \$5,300. Taigi dar reikalinga \$2,700.

Iš įvairių kolonijų Lietuviai iki šiol aukavo asmeniškai, aukavo draugijos iš savo išdų, ir rengė pramogas. Komitetas savo net padarytas lėšas neatšikaitė, dirbo nemokamai.

Lietuva prisidėjo apmokėdama menininkų konkursą kambario piešiniais. Daugelis ir Lietuvos žmonių aukėjo asmeniškai.

Komitetas pat darbo pradžioje prašė kad aukautų daugybę, nors ne po daug. Taip darykite ir toliau, iki susidės reikalinga suma.

Prie jau dabar turimos sumos reikia sudėti dar \$600, tada Pittsburgho Universiteto vadovybė pradės Lietuvių kambario įrengimo darbą. Taigi kviečiame kiekvieną Lietuvį pasidaryti kad šį rudenį ta suma, \$600, būtų suaukota. Kviečiame ir Lietuvos moteris pasidaryti ir toliau, kaip darbavosi iki šiolei, ir Lietuvių Kambario įrengimo darbas bus galima pradėti.

Komitetas šios vasaros begiu gavo dar naujų aukų, taigi šiuo tarpu suma perviršija \$5,100.

Kontraktoriui reikia sumokėti \$7,986.34. Taigi reikalinga iš Lietuvos surinkti dar \$2,859.95. Bet šioje sumoje neįeina iš Lietuvos perkamas juodasis ažuolas, kurio dar negauta. Audinių sienų apmušimui jau gauta iš Lietuvos. Jie yra austi Plungėje.

Aukais siųskite finansų sekretoriui: V. Zambliuskas, 31 Minooka St., Pittsburgh, Pa. Čekų išrašykite: Lithuanian Memorial Room Fund Committee.

Komitetas.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

NOTARAS

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — įdėkit į laisvą 82 ir "Dirva" lankys jus išties meta.

GASOLINO IŠRADĖJAS JAU 81 METŲ AMŽIAUS

Pittsburgho ribose gyvena beveik užmirštas išradėjas to produktui kuris pervertė visą pasaulio susisiekimą aukštyn kojom ir davė žmogui progą pasiekti tokius keliavimo greičius apie kokius prieš 50 metų bijojo ir pamanyti.

Tas produktas yra gasolinas, dabar be jokio rūpesčio naudojamas automobiliuose ir lėktuvuose. Jo išradėjas, Dr. Ch. Skeele Palmer, chemikas, ištobulino procesą paversti iš žemės ištrauktą aliejų į gasoliną.

Dr. Palmer dabar yra jau 81 metų amžiaus, toks pat lėtas ir tykus kaip buvo 1907 metais, kuomet savo tyrinėjimais atidengė vieną iš reikalingiausių produktų žmonių susisiekimo srityje.

Reikia pasakyti kad pats gasolino išradėjas Dr. Palmer savo gyvenime niekad neturėjo automobilio ir jo šeimoje niekas nemoka juo važiuoti. Tiesa, jis yra važinėjęs automobiliu su savo draugais.

Jis pats yra astronomijos mėgėjas, taigi laisvą laiką suaukavoja žvalgydamasis po erdves. Jis taip pat mėgsta skaityti Shakespearo veikalus.

Gasoliną išradė kuomet buvo profesorium Colorado Universitete 32 metai atgal.

Gasoliną išdėrbi, kuris buvo toli prastesnis negu dabartiniai gasolinai, jam ėmė porą metų.

KIEK DEDĖ SAMAS TURI NUOSAVOS ŽEMĖS

Dėdė Samas — Suv. Valstijų valdžia — yra didžiausias paskiras žemės savininkas, sulys federalės valdžios surinktu žinių.

Federalė valdžia savo nuosavybėje turi suvirš 400 milijonų akrų — apie penktą dalį visų Suv. Valstijų kontinentinio ploto. Tos žemės bendra vertė, neskaitant ant jų įrengtų pastatų, yra apie \$4,500,000,000.

Viso federalės valdžios turimo nejudamo turto vertė — žemės ir valdiškų pastatų — siekia virš \$113,000,000,000.

Didžiausia dalis federalių žemių susidaro iš valstybinių parkų, ganyklų ir valstybinių miškų. Miestuose valdžia turi 47,444 akrų žemių plotų, neįskaitant Kolumbijos Distrikto, kur telpa Valstybės Sostinė.

Didžiausios žemės kurias federalė valdžia savinasi yra vakaruose. Ten Dėdė Samas turi savo nuosavybėje daugiau negu pusę keturių valstijų. Nevada valstijos 83 nuoš. yra valdžios nuosavybė. Suvirš 63 nuoš. Arizonos priklauso valdžiai, 60 nuoš. Utah ir apie 53 nuoš. Idaho valstijos. Oregon valstijos 46 nuoš. žemės plotų yra valdžios nuosavybė.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas; platinkit ją tarp savų.

Visa Lietuva Budi Savo Laisvės Sargyboje

(Lietuvos Pasiuntinybės Žinios)

AKIVAIZDOJE siaučiančios audros netolimoje kaimynystėje, visa Lietuva budi savo laisvės ir nepriklausomybės sargyboje — su kariais ir šauliais pirmose eilėse; išnyko bergdžios srovinės varžytinės, nubuko asmeninio pobūdžio ambicijos, o liko tik sveikas Lietuvių tautos vienybės ir gilus atsakomingas jausmas, netolimos praeities patyrimais užgrūdintas ir senovės vargais išbandytas.

Lietuva šiuo tarpu turi Vadą-Prezidentą, kuris girdi tautos balsą ir žino jos troškimus; Lietuva turi vieningą vyriausybę, kuri supranta ir pildo tautos valią. Tokioje vadovybėje ir pavojai mažėja, nes ten viešpatauja rimtis, pasiryžimas ir viltis. Lietuvių tauta yra jau aukštai susipratęs, įsilavinęs ir organizuota; ji yra taigai pasiryžus prie pasiaukojimo vardan savo respublikos nepriklausomybės.

Lietuva eina neutralumo keliu. Lietuvos didieji kaimynai yra pažadėję ją neutralumą gerbti. Nėra pagrindo tiems pažadams netikėti. Bet atsargumas gėdos nedaro: Lietuva turi budėti, turi sustiprinti savo apsaugą ir neutralumą ginklų pagalba. Lietuva ginsis visomis įsigomis, eigu kas bandytų ją iš neutralumo kelio išstumti.

Tat ir viso pasaulio Lietuviai turėtų susirupinti ir subrusti: vienykitės savo tarpe, vienykite savo alkos pastangas; tikėdami į Lietuvos laimės žvaigždę, vienykitės apie Lietuvą, kaip visų Lietuvių įkvėpimo centrą.

LIETUVOS SANTIKIAI SU MEKSIKA

Rugpjūčio 29 d. Washingtono pasikeista Lietuvos-Meksikos draugiškumo sutarties ratifikacijomis.

PIRMAS sutarties posėdas skamba taip:

"Tarp Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Meksikos Valstybių Respublikos, o taip pat tarp abiejų šių piliečių, viešpataus netaisytas taika ir nuostata bei amžina draugiškumas".

2-ras sutarties straipsnis kalba apie diplomatinį ir konsulinį santykių sudarymą.

3-čias — kad susitariančios šalys peizada pavesti išsprendi konsilijacijos ir arbitražo tvarka visus ginčijamus klausimus, kokie jie nebūtų.

4-tas — kad sutartis įsigalioja 30 dienoms praėjus po ratifikacijos pasikeitimo.

Pasirašyti to akto protokolą buvo įlioti, iš Lietuvos pusės: Povilas Žadeikis, Lietuvos Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministras Washingtono; iš Meksikos pusės: ambasadorius Francisco Castillo Najera.

TRUMPOS ŽINIOS

(IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• **PITTSBURGH, Pa.** — Rugšėjo 17 dieną čia šaukiamas Lietuvos Sv. Pranciškaus Vienuolyno rėmėjų bei geradarių seimas. Šio seimo proga bus įteikta ordinas vienuolių motinai M. Alojzai. Į šias iškilmes atvyks Lietuvos konsulas P. Dauzvardis, Pral. M. Krušas iš Chicago ir daug kitų žymių svečių.

• **PLYMOUTH, Pa.** — Dr. V. C. Maslauskas gavo pranešimą kad jis yra paskirtas Suv. Valstijų Karo laivyno leitenantu ir tarnaus dentisterijos skyriuje.

— Brooklynio Tautininkų klubas vasaros laikotarpyje mažiau ką veikė, bet rudenom pradeda judėti. Rugp. 20 d. klubas organizuoti važiuo į Philadelphia, dalyvauti Vienybės piknike.

• **PLYMOUTH, Pa.** — Rugp. 25 d., Glen Alden anglies kasykloje sunkiai apdegė Jonas Svitra, 30 metų amžiaus. Mirė Rugpjūčio 26 d. Palaidotas Rugpjūčio 29 d. Tuo pačiu laiku apdegė ir jo padėjėjas Edvardas Juškevičius, bet jis pagis.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Rugpjūčio 27 d. laivu De Grasse į tarptautinį katalikų studentų sąjungos Pax Romana kongresą atvyko Lietuvos Ateitininkų atstovai: Kun. Urbonavičius ir Celiešius, stud. Emilija Klukunaitė, Sofija Vištartaitė ir Povilas Baltinis.

• **WILKES-BARRE, Pa.** — Didelė metinė Lietuvių Diena atsisbuvo Wyoming Klonyje 4 d. Rugšėjo, Sans Souci Parke. Dieną rengė Dainos Draugija, susidedanti iš keleto apielinkės Lietuviškų parapijų chorų.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Pranas Bajoras, rašytojas ir Tėvynės štabo narys, išvažiavo su žmona atostogoms į Maine valstiją. Laiką leidžia apie Rangaley, Me.

• **KENOSHA, Wis.** — Prieš tulą laiką iš Hawaii salų per Pacifiką atplaukė į Ameriką K. Brazevičių sunus, su savo

žmona ir vaikučiu, 36 pėdų didmo laivyje, kurį jis pats pasidirdb. Tai nepaprastas žygis idrąsa. Tuo pačiu laiveliu įgryžo atgal, aplankė savo tėis ir pavišėję Kenoshoje. Iet keista kad Lenkų laikraštį pasiskubino parašyti buk Fred Truman-Brazevičius esą Lenkų kilmės.

• **ST. CAIR, Pa.** — Rugšėjo 24 d. ia įvyks SLA. pirmo Apskričiai suvažiavimas apkalbėjimui įpskrities, kuopų ir centro ikalų.

• **PITTSN, Pa.** — Gediminas CDaukšis gavo vietą prie rytis Pan-American orlaivų linis divizijos. Jis yra orlaivininštės inžinierius mekanikas.

• **PITTSRUGH, Pa.** — Rugpjūčio d. Vaizbos Butas surengė etinį išvažiavimą-pikniką Luvių Ukėje. Lietuvių Vaizs Butas visada turi skaitlingą išvažiavimą, bet šis buvo nas iš didžiausių. Šio išvažiavimo pelnas skirta kelionei Pjburgho dainininkų į New Ką, dalyvauti Lietuvių Dienoprograme Rugšėjo 10 d.

SPECIAS VERSLO NUERIS

KAUNAS, rugp. 31. — Lietuvių Dienosproga Pasaulinėje Parodoje tuvos verslininkų sąjunga ldo specialų savo organo Vo numerį broliams Amerikams, kuriame telpa straips Respublikos Prezidento Sonos, Kariuomenės Vado ir Raštikio ir Finansų Min. Gen. Sutkaus. Šis nris Ameriką pasieks prieš 11Lietuvių Dieną.

Pastaba Šytojams

Kuomet negate kurio Dirvos numetai prašydami Adminicijos prisiusti ji, nekit: "Negavau pereiknumerio", bet pažymėkit "Negavau nr. 5, 32, arb". Tada greitai laiku jums pasigsta tas tik numeris kurio negavot.

D I R A
Clevelandio

MONTREAL KANADA

SMULKIOS ŽINIOS

Rugp. 27 d. įvyko pasekmingas VVS skyriaus piknikas, kurio pelnas skirtas Lietuviškų spaudos paramai. Pikniko pasisekimui daugiausia pasidarbavo: skyriaus pirmininkas A. Sakalas, Kazys Jesutis, Ivaškevičius, Pranas Jesutis, ir skyriaus darbščios moterys: Sakalienė, Jesutienė ir M. Žinaitytė.

Rugp. 26 d. įvyko vestuvės parapijos choro dainininko Kajakio. Jis vedė svetimtautę, Prancuzaite. Kajakas pasidarė gerą vardą Lietuvių tarpe, nes turi gražų balsą, dramatinį gabumą ir dainas labai myli. Tikimės, naujas gyvenimas neištrauks musų Kajakio iš Lietuvių dainos lauko.

VVS skyriaus parengimų komisijos pirmininkas, K. Verbyla, iškėlė gražias krikštynų vaišes savo pirmam suneliui. Dalyvavo gausus burys svečių, kurie palinkėjo jaunam Lietuvui sveikam augti.

Rugs. 2 d. įvyko vestuvės parapijos choro narės, darbščios ir veiklios p-lės Julės Derškevičutės. Ji ištekojo už čia gimusio Kanadiečio kitaučio, kuris, tačiau, visados dalyvavo Lietuvių parengimuose. Vestuvių pokilis įvyko Ukrairiečių salėje.

Mokytoja p-lė M. Arlauskaitė lankėsi New Yorke ir apžiūrėjo tenai Lietuvių įstaigas ir Lietuvos paviljoną Pasaulinėje Parodoje.

Lietuvių parapijos chorą į Lietuvių Dieną lydėjo klebonas Kun. Bobinas ir vargonininkas Židžiūnas.

Rep.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolarį — pusei metų.

MIRIMAI

AMERIKOJE MIRĘ IŠEIVIAI LIETUVIAI

BUTKIENĖ, po antru vyrų mirė Rugp. 10, Manchester, Conn.

STRADZAS Jonas, 71 metų, mirė Rugp. 24, So. Boston, Mass.

STROLIS Juozas, mirė Rugp. 25, Shendoah, Pa.

PILVELIENĖ Kristina, 21 m. mirė Rugp. mėn., Wilkes-Barre, Pa.

STANAITIENĖ Rožė, mirė Rugp. m., W. Pittston, Pa.

GEDVILAS Juozas, 47 metų, mirė Rugp. 26, Chicagoje. — Tauragės ap., Girdiškės par., Pakarcemės k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

GAILIUS Viktoras, pusamžis, mirė Rugp. 27, Chicagoje. — Raseinių par., Dumsiškių k.

ZVIBAS Simonas, 63 m., mirė Rugp. 27, Chicagoje. — Pakenėžio aps., Raguvos par., Pumplių k.

BALAIŠIS Antanas, mirė Rugpjūčio 3, Rochester, N. Y. — Rokiškio ap., Roblių kaimo. Amerikoje išgyveno 29 m.

ČESNULEVIČIUS Juozas, 69 metų, mirė Rugp. 21, Plymouth, Pa.

AMBRAZAITIS Antanas, 63 metų, mirė Rugp. 26 d., Hannover Township, Pa.

REKUVIENĖ Marė, mirė Rugpjūčio 22, Edwardsville, Pa.

SVITRA Jonas, 30 metų, užmuštas anglies kasykloje 25 d. Rugp., Plymouth, Pa.

MANKUS Edvardas, 27 metų, mirė Rugp. 25, nuo sužeidimo automobilio. Buvo gimęs Granby, Conn.

JANKAUSKAS Juozas, mirė Rugp. 23, Cambridge, Mass.

BARTASIUS Jonas, mirė Rugpjūčio 16, Brighton, Mass.

SARAFINAS Mykolas, mirė 28 Rugp., Baltimore, Md.

PETROSIUNIENĖ Jieva, seno amžiaus, mirė Rugp. 27 d., Mahanoy City, Pa. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Šeštadieny, Rugs. 16-ta d.

YRA MUSŲ 35 TA

"MAY DAY"

The May Company

TAI VIENA

TAI VIENATINE

TAI ORIGINALE

MAY DAY vel čia atėjo! MAY DAY, tai mūsų Pasaulio Paroda Verčių — MAY DAYtai galingiausias prekių įvykis visoje Amerikoje — MAY DAY, savo didžiuliu įvairumu sezoninių ir norimų prekių — MAY DAY, savo magiškėmis ir visapusišėmis ekonomiškomis kainomis — MAY DAY vel čia atėjo!

Ši MAY DAY yra mūsų 35-ta iš eilės ir pasekminga. TAI VIENA — tai VIENATINĖ — tai ORIGINALĖ MAY DAY, kuri sukurta šios krautuvos ir pamėgdžiota visur Suvienytose Valstijose.

Idejos ir eigos budai kurios įknytos pirmojoje MAY DAY padėjo sudaryti ir šią didelę dieną ir dabar, dėlėi mūsų Trisdešimt—Penktos Pusmetinės MAY DAY, mes taip pat laikomės pradinės savo formulos: "Parduoti sezoninių ir norimų prekių žemiausiomis kainomis dar kai buvė šmet." Ir šis vis bus mūsų vedamoji idėja — dėlėi šios MAY DAY ir busimoms MAY DAYS.

Ir taigi, mes prisirengę patarnauti tukstantiems kurie čia pribus Penktadieny — Mandagumo Dieną; ir mes pilnai įsirengę patarnauti didelei daugybei kurie bus čia šeštadieny, MAY DAY.

PENKTADIENIS

tai Mandagumo Diena

visi May Day daiktai galimi gauti MAY DAY kainomis PENKTADIENY Per via mūsų krautuve

Pigiaus Niekur Nerasite!

Dėlėi kurių sumetimų gal kitas krautuvės bandys papigiau duoti kai kurias MAY DAY prekes. ATMINKITE — Atsitikus, kad mūsų garsintąs prekes kitur pigiau kas nors žarsintų, tai mes dar pigiau kas parduosim, nei irant mus garsinimų.

Daugiau Patarnavimo . . .

Daug Keltuvų ir Eskalatorių

Daugiau kai 8000 darbininkų bus čia patarnavimui jums. Didelį departmental, platus tarpai, geri keltuvai — eis Jūsų patogumui.

Eagle Štampas Gaunamas per MAY DAY ar Bile Kuria Dieną Kita S/vaite.

THE MAY COMPANY

Krautuvės Valandos Penktadieniais ir Šeštadieniais nuo 9-nių ryte iki 6-ju vakare

STATE WINDOW SHADES

VISOKI LANGAMS UŽTRAUKALAI (Shades)

Išdirbam visokius užtraukalus (Shades) ir Venetian Blinds, nuo pigiausių iki aukščiausių rusies. Taipgi valom ir taisom.

KAINOS PAS MUS ŽEMOS—DARBAS GERIAUSIAS. Mes pasirengę Lietaviams patarnauti. Lietuviška išdirbystė.

HEnd. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monous).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

PER TVORA PASIŽVALGIUS

Dėkim centą prie skatiko,
Dėkim dolarį prie kito,
Neškim dolarius į banką —
Supa Garba, Pakštiraną!

LENKŲ šūkis budavo "Od morza do morza". Rusai atkirtę vieną "morza", dabar Vokiečiai kerta kitą. Lenkams teks balionais skraidyti į jūrą.

LIETUVIŲ Dienos metu Pasaulinė Parodona sutėkė visa tautinė grietinė. Kas ją geru Lietuvišku sviestu suplaks tai bus tautos genijus Nr. 1.

Dr. Šliupui atvykus

Lai gyvuoją laisvamaniai,
Sveikas, drutas mūsų šliupas!
Kam netinka ši dainelė
Tegul kremta savo lopus!

STALINAS sušaudė 8 generalus už norą susidėti su Hitleriu.

Stalinas susiderėjo su Hitleriu.

Kito minties pavogimą valina literatiniu banditizmu.

Reiškia, Stalinas yra literatinis banditas.

Kada krizė mus prispaudžia,
Kada nėra pinigų,
Tai sukurkim kitą fondą,
Rinkim aukas iš žmonių!

VIENTAS Džukas mirdamas pasišaukė kunigą paskutiniam patepimui. Kunigas sako:

"Ar išsižadi velnio ir visų jo darbu?"

"Kunigėl!", Džukas maldauti ėmė, "neversk mane tą daryti. Aš keliauju į nežinomus kraštus ir nenoriu išanksto sau priešų pasidaryti!"

KAŽIN kas laimėjo Pasaulinį karą: Vokietija ar Anglija?

JURGIS GLUSOKAS, sakoma, steigias bendrovę perkraustyti SLA. Centrą į Pittsburgą. Kaip tik komisijonierius kelią pataisys, bus gero biznio.

V.

JUOZAS TYSLIAVA pradėjo aimanuoti kad Amerikos Lietuviai neskaitytų gerų knygų, nors jos iš Lietuvos "perplaukia juras" ir čia įšiekio pirkėjų.

Juoza pyktis ima kad Amerikos Lietuviai skaito Lietuviškus laikraščius, Amerikoje leidžiamus, kuriuos "redaguoja labai išmintingi redaktoriai. Ko, ko, bet jau polemikos tuoše laikraščiuose netruksta. Iš čia Amerikos Lietuviai dabar ir išmintį semiasi".

Juožas negyveno Amerikoje gana ilgai ir nepažįsta Amerikos Lietuvius:

Amerikos Lietuviai didumoje yra savamoksliai, dauguma tik čia Amerikoje pramokę pasiskaityti laikraštį. Jie priprato prie Amerikoniškų laikračių stiliaus ir kalbos, taigi ją ir supranta geriausia. Lietuvos nauja rašyba jiems yra labai sunki ir nesuprantama.

Kaslink laikraščiuose polemikos: kuris kitas redaktorius mokėjo geriau už Juozą pole-

mikas varyti, kuomet jis buvo Vienybės redaktorium! Net dienraštį isteigė kad tik turėtų daugiau progos "DABAR" savo mintis iškrėsti.

Supa Garba.

TIEMS kurie Amerikoje rėkavo prieš Lietuvos vyriausybę kam nesipriešino Hitlerio pareikalavimui atiduoti Klaipėdą, to barbaro užpuolimas Lenkijos — dešimts kartų didesnės šalies negu Lietuva — parodo kiek Lietuva būtų galėjusi pasipriešinti Klaipėdos patrakėliams į Hitlerio "išganyką" pagauti.

KEICIASI PLUNKSNOS MARGO SVIETO

Kai paskilbo žinios kad Hitleris ištisė Stalinui savo kruviną ranką ir Stalinas ją priėmė, Amerikos komunistų organas "Daily Worker" suriko: "Skleidžiami mela! kad Sovietų Unija sudarys sutartį su Nazių Vokietija yra niekas daugiau kaip tik nuodai platinami demokratijos ir taikos priešų, tikslu nuraminti niekšus, Municho vyrus ir Fašizmus".

Kadangi patys Maskvos carai apie tai pasauliui pranešė, tai anot komunistų organo, jų žinios yra "užnuodyti mela".

Ir tikrai taip: Maskva tik ir skleidė nuodų melus buk jį rupinasi taika ir demokratija.

Hitleris Europoje pasijuto labai silpnas ir būtų negalėjęs sukelti karo — Stalinas jį sustiprino ir pasakė: Daryk, brole, kas tik tau patinka!

Komunistų vadas Browder šitaip aiškina ir teisinga Staliną:

"Jeigu Hitlerio pažadas nepulti Rusiją bus pildoma tai ne dėl to kad Hitleris nesilaiko savo pažadų ir sutarčių. Tai bus todėl kad politiškas ir militariskas Sovietų Unijos pasirošimas, kas yra vienas iš argumentų virš visko kitko, ką naziai supras."

Tai tau! Juk ir be Hitlerio "taikos" Rusijai tas argumentas buvo geras, kam reikėjo Hitlerį priglauti sau kaip gyvatę prie krutinės ir glostant sakyti, "tu, rup...., žiūrėk negilk man!"

Dabar tie patys komunistų laikraščiai ir agentai skelbia: "Sovietų-Vokiečių nepuolimo sutartis sutriuškino fašistų ašį" ir kad "Sovietų Unija laimėjo pergalę ne tik sau bet ir visam pasauliui".

Kažin ar tos "sulaužytos ašies" kitas galas netvostels Sovietų Samsonui per galvą: Japonija, kitame ašies gale, gali labai skaudžiai Maskvos carams suduoti. Europos valstybės, už toki Stalino išdaviškumą, gali palikti Japonijai laisvas rankas atsilginti Rusijos veidmainiams.

Stalinas pardavė Rusiją tam kas jam daugiausia pasiuolė: Hitleris mat, buvo gudrenis "duoti žodį" Sovietų diplomatams, nes jo žodis nieko nekastuoja: Stalinas priėmė.

Stalinas žinojo kad Hitlerio žodžiu niekas netiki, ir mažai kas ką davė už to nazio siulytą taikos. Juk Hitlerio užkariavimų progama yra pažymėta Rusijos Ukraina. Kaip tik baigs užgrobti Lenkiją, jis savo programą vykdys — ir kur tada tas Gruzinas, Rusijos pardavikas, dings?

Gal gi Stalinas susitarė su Hitleriu parigrobt: juk banditai daugiausia dirba keliuose. Stalinas gali griebti Baltijos valstybes, Hitleris "nežiūrės", Hitleris griebis Lenkiją ir Rumanią, Stalinas "nematys".

Be Hitlerio kėsniai daug didesni.

Gal tiedu banditai ir turi geras planus: "užtarti" savo pasigrobtas svetimas šalis!

Rusija negalėjo papildyti Judošystės ir Lenkiją kitaip par-

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARPUS.

(Tęsinys iš pereito nr.)

DAR VIENOS ISLEISTUVES. PAKVIETIMAS ESKURSIJON SU STUDENTAIS. SUSITINKU SU MINISTRU PIRMININKU KUN. MIRONU

LIEPOS 31, sekmadienis. — Atsikėliau kaip tik laiku apsi- rengti ir vykti pietums, ir po- nas Pulkinkas pribuvo mane pasiimti, bet dabar jis dē- vėjo civiliniais rubais, tačiau jo patogumas nebuvo dingęs. Mudu nuėjom į Metropolit, kur radom Barborą Darlys ir p. Neveravičių taipgi pietaujant.

Po pietų Pulkinkas pašau- kė automobilį ir išvežė mane aprodyti Kauno apeliokas. Va- žiavom pro naują zoo daržą, kuris tik ką įrengiamas tuoj Kauno išlaukėje. Mačiau se- nus fortus ir tunelius aplinkui Kauną, kurie tebėra palikti iš senesnių Rusijos laikų. Diena buvo labai karšta, taigi išva- žiavom į A. Panemunės rezor- tą, kur pasivaikšiojom po pu- šyną, Nemuno pakrantėmis pa- sižiūrėjom į maudytojus, pas- kui užėjom į kurhauzą užger- ti ko nors vėdinančio ir pasi- žiūrėti į šokančiuosius, ir taip atėjo laikas grįžti į Kauną, nes mudvi su Brone buvom už- kvietos dalyvauti kitame ba- liuje Ramovėje šį vakarą. Tai buvo atsisveikinimas su atle- tais ir sportininkais, uždarant Tautinę Olimpiadą. Šį balį rengė Ministras Pirmininkas Kun. Mironas.

Šis balius taip pat buvo iš- kilmingas ir puošnus. Užkan- džiai šį kartą buvo duodami apatinėje salėje, kuri naudo- jama valgyklai ir kabaretui žiemos sezonu, ir yra žinoma vardu "Trijų Milžinų". Šiame baliuje radosi daugelis mūsų draugų, kartu ir Vilniečiai bei Amerikiečiai. Laikė užkandžio tenai tuo pačiu bufeto stilium, kur stalai buvo nukruti viso- kiausiais valgiais per visą sa- lę, aš sustojau pakalbėti su p. Vilkaičiu, kuris užėmė p. Ski- pičio, DULR. pirmininko, vie- tą, nes p. Skiptis buvo išvykęs į Pietų Ameriką.

Ponas Vilkaičius pasakė man kad rytoj rytą 7:30 valandą išvyksta ekskursija nuo DULR įstaigos, busu keturių dienų kelionei aplink Lietuvą, ir mu- dvi su Brone kviečiamos joje dalyvauti. Pasakė man kad važiuoja ta pati grupė jaunų žmonių kurie lankė Lietuvai- žius kursus Palangoje. Primi- nė kad neimtumė kelionei jo- kių puošnių rubų nei daug ba- gažo, nes ši kelionė bus per provinciją, po miestelius ir pa- šalines vietas. Persergėjo kad prisiels miegoti ir ant šieno, ir kitokiose nepatogiose vietose, ir sako, jeigu mudvi manom galėsim tai pakelti kartu su kitais visais, tai galim važiuo- ti, nes kelionė bus labai jodo- mi ir mes pamatysim daugiau Lietuvos, ypatingai Zarasų kraštą, Lietuvos Šveicariją ir ežerų žemę. Ekskursija sieks demark-liniją prie Lenkų už- grobto Vilniaus krašto.

Pono Vilkaičio pakvietimą priėmiau didžiausiu džiaugsmu ir buvau labai patenkinta. Mudvi tikrai nepasiliksim nuo tos ekskursijos, ypač kad vėl gaunam progą suėiti su tais pačiais linksmiais studentais su kuriais Palangoje praleidom daug smagių dienų. Šiame baliuje turėjo garbę susipažinti su šio vakaro mu- sų vaišintoju Ministru Pirmi- ninku Kun. Mironu. Mane su- pažindino su juo ponia Augus- tauskienė, Kuno Kultūros Ru- mų direktoriaus žmona. Jis buvo labai draugingas ir ma- lonus; laike trumpo pasikal- bėjimo pasisakė jog žino p. Karpį ir tankiai skaito Dir- vą. Kadangi buvo aplink daug žmonių ir sujudimo aš atspira- šiau ir mudu persikyrėm, nu-ėjau pas savo draugus kurie radosi šokių salėje.

Apie penktą valandą ryto buvom gatavi balių baigti, ir keliavom namon, nuvargusios, bet labai pasitenkinusios at- siminimais ir smagumu bei susidraugavimu su linksmiais broliais ir seserimis Lietuviais susirinkusiais šioje puikioje Karininkų Ramovėje, iš dau- gelio tolimų pasaulio kraštų.

duoti ir išduoti Hitleriui kaip tik Stalinui pasibučiuojant su Hitleriu!

Tai 20-to amžiaus judoštystė!

Supa Garba.

ISVAŽIUOJAM KETURIŲ DIENŲ KELIONEI PO SIAURĖS LIETUVĄ

RUGPJUČIO 1, pirmadienis. Rytas buvo saulėtas ir puikus, taigi mes pasiryžom eiti iš Ka- rininkų Ramovės balius na- mon pėkščiomis. Turėjom pa- kankamai laiko tik pareiti na- mon, apsiprausti ir atsigulti, ir vos spėjom uždaryti akis kaip suskambino telefonas. Tai buvo p. Vilkaičius iš DULR., kuris sakė kad jau septinta valanda ir kad busas su eks- kursininkais jau laukia mūsų, mudvi turim skubintis į jėgu norim su jais važiuoti.

"Taip, taip!" užtikrinau jį, "prašau sulaikyti busą, mudvi pribusim į penkiolika minu- tų, nes mudvi butinai norim va- žiuoti".

"Brone, Brone! skubėk", ža- dinau ją, "rengkis į jėgu nori važiuoti į DULR kelionę, busas mūsų laukia ir turim pributi ten į penkiolika minučių."

Nabagė Brone, ji vos tik už- migo, bet sakau jai, "nėra lai- ko miegoti dabar, nes atvykom pamatyti Lietuvą, ir dabar yra mūsų proga". Ji suaimanavo kad ji labai nuvargus ir apsi- vertė ant kito šono. "Gerai," tariau jai, "jeigu tu per daug nuvargus ir nenori važiuot, gali sau miegot, bet aš nepra- leisiu šios progos nors ir vie- na važiuosiu".

Brone kaip žaibas pašoko ant kojų, kratydama iš savo ves miegą ir nuvargusią galvą, ir sako, "O, nepalik mane, aš važiuosiu kad ir kažin kas bu- tų". Taigi per keletą minučių mudvi graibstėm tai kelionei reikalingus dalykus, rankšluos- tius, muilą, naktnius, maudy- mosi kostiumą ir vieną dar suknelę. Tuo tarpu vis girdė- jau savo drauge marmant kad ji viską atiduotų jėgu tik ga- lėtų dar kelias minutes pamie- goti. Aš gi ją drąsinau saky- dama, "Šiandakt mes išmiego- sim, (jeigu pavyks), o jeigu norim viską matyti turim nors kiek pasiaukauti iš savo pu- sės; prie to, turėsim gana lai- ko išsimiegoti kai sugrįšim namon, į Ameriką. Senai jau mudvi buvom padariusios sa- vo nusistatymą, "kai parva- žiuosim, išsimiegosim".

Vienas, du, trys, ir mudvi pasiėmusios po mažiausį savo kelionės valizuką po ranka li- pom trepais žemyn iš mūsų buto, išėjom į saulės nušviestą gatvę ir nubėgom prie kam- po kur sustoja gatviniai busai. Už penkių minučių jau buvom Nepriklausomybės Aikštėj, vi- sa jėga bėgdamos prie DULR įstaigos, kur matėm busų lau- kiantį.

Ponas Vilkaičius stovėjo atvi- ro buso duryse ir šysodamasis mudvi pasveikino; aš gi, iš to viso skubumo viskas ką galė- jau pasakyti, "mudvi neužtru- kom per ilgai, ką?" "Lipkit į vidų," sako jis, "jei jau gata- vi važiuoti, laukė tikrai jusų".

Besiskubindama lipi, aš pa- klupau ir į laiptus susisūsiu- kė, bet skausmo nejutau, iš to džiaugsmo pamąstius mūsų senus draugus, visą linksmą burį iš Palangos dienų. "Sveiki! sveiki visi!" šau- kiau į juos ir mačiau kaip jie linksmiais veidais tėjimo mano džiaugsmą. Čia radosi keletas naujų veidų, ir, prie visko, mu- sų brangus Literatūros profes- sorius, Zigmąs Kuzmickas, ku- ris bus mūsų vadas ir palydō- vas. Tas viskas buvo tikrai daugiau negu galima žodžiais išreikšti. Kaip tik busas pra- dėjo važiuoti mes susipažinom su naujais šio burio nariais. Visai neįsivaizdavau kad tai buvo pradžia paties maloniaus- io, įdomiausio, prietikingiaus- io įvykio. Taip viskas buvo puiku ir smagu kad kiekviena brangi minuta šių keturių lin- ksmų dienų praleistų keliau- jant per Lietuvą su šiuo gra- žiu būriu jaunų studentų ir mokytojų susirinkusių iš toli- mų šalių, bus gyva atmintis kolei aš gyvensiu.

(Bus daugiau)

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagarčio leidžiamą mu- zikos žurnalą. Eina du kar- tu į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prišyskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną nu- merį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

LENKŲ RAŠYTOJŲ VIZITAS — IR LIETUVIŲ KURYBA

Elta ir Lietuvos laikraščiai pranešė kad Kaune lankėsi di- delis buris, apie 30 asmenų, Lenkijos rašytojų draugijos narių.

Svečiavimasis, susipažinimas ir santikių iki tam tikro laips- nio palaikymas kad ir su Len- kijos rašytojais nėra blogas dalykas.

Tik geistina kad Lietuvos rašytojai vėl neužsikrėstų ligą versti į Lietuvį kalbą Lenkų rašytojų veikalus, pastumdami į šalį savo originalę kury- bą.

Per daug metų tuli mūsų ir žymūs asmenys vadinosi ra- šytojais vien todėl kad sugė- bėjo išversti iš kitų kalbų ki- tų rašytojų kurinius.

Tam tikri svetimų autorių kuriniai verstinai į Lietuvį kalbą, bet nekurių rašytojų pa- siūnkimas siekti garbės tiktai svetimų kurinių vertimais ir nepadėjimu pastangų kurti sa- vo originalius kurinius, kas, suprantama, yra daug sunkiau negu darymas vertimų, trukdo savos kurybos progresui.

Lenkų rašytojų priėmimo dalyvavo ir Lietuviai knygų leidėjai. Ir jiems reiktų neu- miršti leisti savo tautos rašy- tojų originalius kurinius, o ne manyti kad tik svetimų rašy- tojų raštai geresni ir tinka Lietuviams skaityti.

Lietuvių tauta buvo slopina- ma visokiais svetimais per daugybę metų. Dabar, kada savistoviai gyvena, viskas kas sava turėtų gauti pirmą dėme- sį, savi rašytojai turėtų būti paskatinami daugiau ir dau- giau kurti.

Vertimų liga lengva užsikrė- sti ir savą kurybą nuslopinti šiuo budu: lai tik vienas-kitas knygų leidėjas išleis vieno-kito verstą svetimo rašytojo veika- lą, o paneigs savo rašytojo, ki- ti tuoj nustos uoti rašyti origi- nalius ir griebis vertimo sve- timų raštų, matydami tame šiek-tiek uždarbio.

Lenkai moka paskatinti Lie- tuvius versti jų veikalus: štai tik šį pavasarį vienas Kaunie- tis, Kuršėnas, Panevėžius, ir mūsų kalbą Lenkų rašytojo kurinio buvo pakviestas į Va- šavą ir apdovanotas...

STATYS NAUJUS GELEŽINKELIUS

KAUNAS. — Geležinkelių Valdyba parengė plačiųjų ir siaurųjų geležinkelių tinklo plėtimo projektą. Projekte nu- matyta statyti platųjį geležke- lį Kazlų-Ruda, Šakiai, Skirne- munė, Jurbarkas, Kartena, En- driejavas, Kuliai, Darbėnai, Šventoji.

Be to, projekte numatyta su- jungti Kaišiadorį su Alytum. Pirmoji linija, Kazlų-Ruda-Šventoji, siektų 237 kilomet- rus, o antroji — Kaišiadorys- Alytus — 70 klm.

Norima sujungti Joniškį su Joniškėliu per Žeimelį ir Vaš- kus.

Toliau, numatyta pratęsti siaurąjį geležinkelį iš Biržų per Pandėlį, Rokiškį ir Anta- zavę iki Zarasų.

Antazavę norima sujungti siauruoju geležinkeliu su Ute- na, o Uteną per Ukmergę su Jonava. Iš viso siaurųjų gele- žinkelių tinklas pailgėtų 329 klm. Elta.

ARKLIŲ prieaugliui premi- juoti (augintojams apdovano- ti) šymet paskirta 17,000 litų. Arklių prieauglio parodėles at- sisib įvairiose Lietuvos daly- se.

VALSTYBĖS PREZIDENTAS A. SMETONA ir žemės ūkio Ministras Dr. J. Krikščionas (dešinėje) apžiūrinėja Šešupės nu- sausinimo darbus Suvalkijoje. Suvalkų Kalvarijos-Šešupės me- lioracijos darbus dirba apie 500 darbininkų. Vaizdelyje mato- ma graži pieva, kur pirma buvo neišbrendamas liunas.

LIETUVOS ELEKTRIZAVIMO PLANAS

ŠIAULIAI. — Jau baigiama statyti Rekyvos elektros sto- tis, kuri elektros energija ap- tarnaus Šiaulius, Radviliškį, Kuršėnus, Panevėžį ir kt.

* * *

KAUNAS. — Susisiekimo ministras Inž. K. Germanas Liepos 28 painformavo spau- dą apie vyriausybės planus ap- rupinti Lietuvą elektros švie- sa ir energija.

Elektrai Lietuvoje gaminti du svarbiausi šaltiniai yra u- pių srovės ir durpių kuras. Ži- novų teigimu Lietuvos upės gali duoti apie 150,000 kw elektros energijos.

Iškol Lietuvos miestai ir miesteliai apsirupina elektra privatinėmis arba savivaldybių įrengtomis elektrinėmis, kurių nemaža dalis kurenama impor- tuojamu gasolinu.

Miestams ir pagal išgales visam kraštui pigia elektra aprūpinti vyriausybė yra pa- ruošus eilę projektų didžiū- loms elektrinėms statyti.

Viena galingesnė elektros stotis numatyta statyti Reky- voje, netoli Šiaulių, ir iš jos tiekti elektros energiją Šiau- liams, Kuršėnams, Panevėžiui, Šeduvai, Radviliškiui, pasta- tant tam reikalui transporto liniją, iš kurios galėtų gauti elektros energiją ir mažesni sunaudojimo punktai, kaimai ir miesteliai.

Jau visiškai pribrendo rei- kalas statyti didesnę hyrdo- elektrinę Kauno rajone. Au- kščiau Kauno Nemunas galėtų būti pakinkytas jėgai du kar- tu: prie Birštono (Birštono kilpos projektas) ir prie Pa- žaislio.

Birštono kilpos projektu nu- matoma patvenkti Nemuną prie Nemaninių apie 17 me- trų aukščio, t. y. tiek kad upė būtų sunaudota iki pat Vilniaus krašto sienos. Iš šios užtan- kos vandenį kanalu perleisti į Verknės slėnį prie Birštono ir čia pastatyti antrą užtvanką. Šiuo projektu abi užtvankos duotų apie 50,000 kw., bet jis būtų pats brangiausias (apie 60 milijonų litų be vielų tin- klų).

Nemunas prie Pažaislio su užtvanka apie 14 metrų, t. y. tiek kad paskiris būtų sude- rinta su Birštono užtvanka, duotų apie 23,000 kw. energijos.

Neris numatoma sunaudoti jėgai taip pat du kartu: prie Kleboniško ir aukščiau Jona- vos prie Skurulių, su vandens paspiuri iki Vilniaus krašto sienos ir Ukmergės.

Šiuo metu pasidarė labai bu- tini elektros reikalai Vakarų žemaitijoje: yra reikalo pra-

plėsti Palangos, Kretingos ir Plungės elektrines ir duoti Elektros energiją Šventajai.

Šiame rajone norima pasta- tyti hidroelektrinę ant Mini- jos upės. Atėtyje numatoma Minijos elektrinę sujungti per Telsius ir Kuršėnus su Reky- vos šilumine elektrine ir šių elektrinių veiklą suderinti.

Minijos elektrinės projektas jau paruoštas ir jį ateinančiais metais galima būtų vykdyti.

Elta.

ALYTAUS apeliokėje, ypač dešinėje Nemuno pusėje, labai daug yra didžiulių akmenų. Se- niau niekas prie jų nedrįso prieiti ir negalėdavo jų su ku- ju įveikti. Bet dabar ir jiems atėjo eilė. Dabar kiekvieną dieną Alytuje girdisi dideli sprogimai, net žemė dreba.

I LIETUVA

Keliaukit Vikingų laivais

Per Gothenburgą, Švediją.

Laivų išplaukimai:
Iš New York į Gothenburg
Rugs. 16 KUNGSHOLM Rugs. 30
GRIPSHOLM Spalių 12
DROTTNINGHOLM
Rugs. 25 GRIPSHOLM Lapk. 2
Rugs. 30 GRIPSHOLM
Spalių 24 GRIPSHOLM Lapk. 13
Spalių 31 KUNGSHOLM Grud. 9

Jūs kelionei niekas nepat- rinau geriau prisirengti kaip Jūsų vietinis laivakorėjų agen- tas, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
4 W. 51st St. New York, N. Y.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlieka:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS
- ir kitokius.

Draugijos, biznierių, or- ganizacijų, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskit mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

• Darba Atliekam •
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

LENKIJOS TRAGEDIJA: Tose giriose kur pora metų atgal Lenkijoje Lenkų ir Vokiečių diplomatai draugiškai medžiojo, šiandien Vokiečiai Lenkus medžioja ir žudo. Varšavoje, kur Lenkai draugingumą rodydami Vokiečius diplomatus vaišino, Vokiškų orlaivių bombos griuvėsius paliko, Lenkų vyriausybę priversta buvo ją apleisti...

Gaila pamanyti kaip likimas keršija: ne tik pavieniams bet ir tautoms... Tada Lenkai tarėsi kaip priversti Lietuvą atnaujinti santykius su Varšava, kaip jų netrukdomas Hitleris galės suplėšyti Čekoslovakiją.

Pasaulinis karas Rugsėjo mėnesį, 1914 metais, jau buvo įsiliepsnojęs. Jis prasidėjo 25 metai atgal.

AMERIKONAI ką nors visuotino rengdami kviečia į "piliečių komitetus" ne tik savo įvairius organizacijų ir visuomenės vadus, bet ir kitų tautų žymesnius žmones, padarymui savo ruošiamo darbo plačiu visuomenišku. Tuomi jie įgyja visų simpatijas, reklamą ir paramą.

Pas mus Lietuvius tuo atžvilgiu aišku žiaurus ne-kulturingumas: jeigu kyla koks visuomeniškas darbas, tuoj viena kuri srovė stengiasi jį pasigriebti į savo rankas, ir kiekvienas vadukas nori įsprausti ką nors savotiško. Darbą pagriebusieji į savo rankas, pirmiausia rupinasi ne apie darbo atlikimą bet apie garbę kokia iš to bus! Keli vienos siauros politiškos grupės vadukai tuoj skubinais kitiems kelią pastoti, vieną asmenį paniekina, kitam užima burną, trečią kaip nors nusteibia — ir taip pasiėmę darbą jį visiškai nutempia ant savo kurlalio.

Atsimeiname kaip Chicagoje klerikalai pasiėmę į talką socialistus iš Lietuvos Dienos programo padarė savotišką cirką. New Yorko Parodoje, Lietuvos Dienos programą suambrijo ponai "vargamistros", raskdami tik save "garbės vertais", kaip to pelėda savo vaiką.

MUSŲ Lietuviški komunistai tiesiog lygsvaros nustoje. Kai Hitleris plėšė Čekoslovakiją, kai Rusija turėjo militariską sutartį su ta nelaiminga respublika, jie kaltino Angliją ir Prancūziją kam jos negelbėjo Sovietų kaimynės. Niekad jie nei neišsižiojo pareikalauti Staliną kad jis stotų gelbėti Šiaurės valstybę.

Dabar, kai Hitleris su Stalinu susigėbiavo ir ištartė Europos taiką dar į didesni pavoju, jie ir vėl gieda savo dainelę, pataikaudami Hitleriui. Kai Hitleris užpuolė Lenkiją, jie vėl kabinasi prie Anglijos ir Prancūzijos kam nešoka Lenkiją gelbėti, nors giria Hitlerį už jo susitaikymą su Rusija ir garbina Staliną už jo stiprinimą Hitlerio kariuomenę.

Jeigu jie nori kad Hitleris būtų sumuštas, kodėl jie neprotestuoja prieš Staliną išdavikišką pasielgimą? Juk Stalinas tarėsi su Britais ir Prancūzais del sustiprinimo Vokiečių apsupimo palaikymui Europoje taikos. Gi Stalinas pats pirmutinis tą apsupimą pralaužė ir leido Hitleriui užpulti Lenkiją.

Akivaizdoje tokių sukty komunistų spaudos rašinėjimų, Lietuviai darbininkai privalo tuoj atsukti nugara tiems didžiausiems dvidešimto amžiaus veidmainiams.

GALIME spėti ko Sovietų Rusija nori: ji nori kad Vakarų Europa nusikamtuot kariaudama tarp savęs, tada Maskvos carai darys savo kitą pasikėsinimą Europoje komunizmą paskleisti.

Lietuvai didžiausias pavojus šiuo laiku ir gali būti tik iš klastingų Maskvos carų pusės — jie gali pasikėsinti Lietuvą užgrobti, pirmiau negu Hitleris ar kas kitas turės progą toliau Lietuvai ką pikto padaryti.

PRANESIMAI kad Lietuva ruošia plačius šalies elektrifikacijos projektus, kurie tuli jau tuoj ir bus pradėti vykdyti, turi labai daug reikšmės visam kraštui. Lietuva bus taip sakant modernizuojama iš pat pagrindų: nuo balanso šviesos, kuri dar neseniai buvo plačiai madoje, ir dabar dar tebėra neišnykus, pereis prie tos misteriškos bet labai paprastos ir lengvai pasiekiamos šviesos — elektros.

Darbų bus įrengiant didžiasias hidroelektrines — vandenines — elektros gamyklas. Darbų bus elektrų po Lietuvą išvedžiojant. Atsidarys naujos progos elektros reikmenų pateikimui visam kraštui. Be šviesos namuose, pigia Lietuviška elektrą galima bus ir apšildyti namus, ir maistą gaminti, kas viskas pagreitės, nes dabar, įkurti Lietuvišką pečių, arba įkurenti valgiui gaminti "plytą" ima daug laiko.

Lietuvos traukiniai galės būti operuojami elektrą, kaip yra tulose kitose šalyse.

Vienas nepatogumas su elektrą yra tai atsitikime karo: susprogdinus elektros gamyklas beveik suparaližuojama visas kraštas: nutruksta komunikacija, ir tt.

PRASIZENGIMUS Amerikoje papildo ne vieni ateiviai ar jų vaikai, kaip nekurie "200-procentiniai" Amerikonai nori įrodinėti. Amerikos žurnalistas Boake Carter skelbia: "Iš 2,438 asmenų uždarytų Pensilvanijos valstijos pataisos įstaigose per fiskalį metą iki Gegužės 31 dienos, 96,7 nuošimčiai jų buvo čigimiai. Taigi, tik trys nuošimčiai yra ateiviai!"

Melžiamų karvių visame pasaulyje yra apie 120 milijonų, iš jų apie 24 milijonai yra Suvienytose Valstijose.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Svarbiausias Klausimas

Sandara teisingai pastebi kad svarbiausias klausimas kurį New Yorke Pasaulinės Parodos metu suvažiaavę tautininkai privalo rišti, yra sustiprinimas tautinės veiklos". Pataria ne tiek žiūrėti į ką atlikome, bet ką padarysime ateityje. Sako, reikia eiti į žmones su savo ideja ir darbais.

Sandara, aišku, siulo dėtis prie Sandaros. Tas reikalinga savu keliu, bet gyvenimas jau yra išėjęs iš vienos Sandaros ribų senai. Tautininkams reikia ne vien Sandarą stiprinti, bet TMD., SLA. ir Tautines Tarybas. Gyvenimas nėra tik vienas taškas, bet daugelis taškų. Tautininkams prielanki dirva dirbti ypatingai dabar, kada komunisto Stalino pasiūčiavimas su fašistu Hitleriu išmušė visą logiką iš po kojų musų kairiesiems, kurie visuomenę iškiam viliojo tariamojo "darbininko" labui. Lietuvos darbininko pareiga yra rupintis ne Rusų ar Ispanų darbininkais, bet savimi ir savo šalimi. Tik čia jis gali susikurti pakenčiamą ir patinkamą gyvenimą, kurio jam niekas kitas nesukurs.

Bergdžiai Žuvę

Musų kairiųjų spauda deda vardus 18-kos Lietuvos kurie žuvo Ispanijos kovose. Jų tarpe du Amerikos Lietuviai ir du Kanados. Žuvo (dabar galima sakyti) bergdžiai, nes iš jų pasiaukojimo nebuvo naujos nei Lietuvai, nei Ispanijai, nei Rusijai, kuri, pagaliau, su-

VASARA

Nusviro varpos mano palangėj....
Visų mylėta ir išbučiuota,
Ant galvos rankas sunėrus
Vasara eina skraiste žieduota....

Vasara eina per platų lauką....
Suklaupia naktys prie mėsvo šilo,
Gėlės darželiuos sapnų sapnuoja
Apie bites.... ir paukščiai nutyla.

Nutyla visa — ir nieks nedrystų
Prižadint baltą karvelių porą,
Arba išgąsdint, kad ir netyčia,
Tinkle mieguistą ir seną vorą.

Tiktai palangėj auksinė jūra
Varpų bangomis švelniai liuliuoja,
Tiktai krutinėj kaž kas nerimsta,
Kai tie karveliai balti bučiuojas....

Aš visą naktį Tavęs išlaukėia,
Jei tu ateitum prie sodo vartų;
Vasara mėsūvų šydu mus dengtų,
Vasara niekam neprasitartų....

"Tr."

Ryto Rasa.

SIENAPJUTĖ KAIME

Rytuose vos matos rausvoji aušra —
Eina dalgų gretos.... Tinginių nėra!
Kojos apsikaiso deimanto rasa,
Brenda ir nepaiso jaunystė basa.
Palaukėj sustoja, griežlė sveikin juos,
Lenkiasi ir moja smilgos dobiuolus!
Uždainuoja plienas kieta krutine
Ir paskelbia dieną dar su aušrine.
Stiebiasi ir žiuri žiedeliai rausvi....
Mato visą burį — ir visi savi.

Veidai nubučiuoti vėjo ir Dangaus....
Ir nenor dejuoti del darbo sunkaus....
Rytuose vos matos rausvoji aušra,
Skamba plieno gretos.... Tinginių nėra!
"Tr." Kazys Kunca.

sitarė su Hitleriu, siuntusiu ginklus Ispanams nugalabinti minėtus Lietuvius.

Musų kairėji spauda, reiškia, klaidingu keliu į mirtį nuvedė 18 Lietuvių, kurie būtų buvę tautai naudingi.

Kai Jie dar Nežinojo...

Kai jie dar nežinojo kuriuo keliu Stalinas tikrenybėje savo politiką suka, Laisvės redaktorius rašė: "Fašistams nieko nereikia sutartys". Bet Stalinas pasirašė net dvi sutartis su Hitleriu.

Be to, Laisvė rašė: "Paryžiuje karo reikalų žinovai tik kad Sovietijai galėtų viskuo aprūpinti Lenkiją, atsilaukinti prieš Vokietiją". Bet Hitleris surišo Stalinui rankas, jis pradžioje buti "neutralus" ir Lenkijai nieko neduoti.

Laisvė rašė kad Vokiečiai, sudraske Lenkiją, "purviniais batais suspardytų ir Lietuvą". Stalinas, reiškia, savo susitarimu su Hitleriu jį sustiprino ir pastatė pavojum tą Lietuvos nepriklausomybę, kurią musų kairieji ėmė sakyti ginsią iki paskutiniųjų.

Ką dabar kairieji darys? Kaip jie į Staliną žiuri?

Žuvęs Talentas

Vilnyje Pruseika teisingai pastebi skaudų musų Amerikiečių literatūrai faktą: "Kl. Jurgelionis galėjo būti stambus žmogus Lietuviškos knygos pasaulyje, bet savo talentą išbarstė daugeliui neužbaigtų biznių. Jis nenuėjo keliu kur jo talentas būtų buvęs vaisinantis."

Tą patį veik galima pasakyti ir apie gabiai plunksną vartoti mokantį Pruseiką.

ZEMES UKYJE šymet darbuose įvyko daug nelaimingų atsitikimų: Draudimo nuo nelaimingų atsitikimų kosoje yra užregistruota per 3,700 tokių nelaimių žemės ūkio darbuose. Prasidėjus didiesiems ūkio darbanis: javų valymui ir ypač kultūrai nelaimingi atsitikimai dar padidėja.

SKAITYMAI

VERŠVUOSE ATKASTAS 4-TO AMŽIAUS MOTERS KAPAS

Veršvuose ištirta 227 Žmonių ir 6 arklių kaptai. Moteris su dideliu turtu. — Pakapiuose ištirta 32 arklių kapai

PAVASARĮ šymet pradėta vykdyti senoviškų liekanų kasinėjimai Veršvuose, netoli Kauno, dar ir dabar tebetęsiasi. Kasinėjama tik tos vietos kur senovės paminklams grėsia pavojus sunykti ir jų neįmanoma apsaugoti. Vienur įdomūs priešistoriniai kapinynai yra ardomi beįmant graužai ir smėlį keliams taisyti bei namams statyti, kitur, išskirčius kaimus į vienišes, pilkapiai yra lyginami, nuariami ar nukasami ir nuimami aplink juos sudėti akmenų vainikai.

VERŠVUOSE, kur kasinėjimai pradėti Vasario 28 d., iki šiol jau ištirta 197 griautiniai žmonių kapai (žmonės laidoti duobėse), per 30 degtinių kapų ir 6 arklių kapai.

Turtingiausi yra griautiniai kapai. Čia surasta labai daug naujos ir vertingos medagos Lietuvių medaginei kultūrai pažinti nuo III net iki VII amžiaus po Kristaus. Šiuose kapuose surasta daug įvairių papuošalų tipų, iki šiol visai dar Lietuvoje nežinotų. Kiekvienas kapas vis buvo nuo nors skirtingesnis ir ypatingesnis. Bet ypatingai įdomus buvo paskutinėmis Liepos dienomis atrastas dvigubas kapas. Maždaug 1.30 metrų gilumoje nuo žemės paviršiaus susidurta su dviejų žmonių griaučiais, gulinčiais šalia vienas kito. Dešinėje pusėje buvo palaidotas vyras, kuris nepasizymėjo radinių įvairumu, jo drabužis ar apsiaustas buvo susegtas geležiniu laždeliniu smeigtuku, prie dešinės rankos petikaulio gulėjo ilgas išlenktas geležinis peilis ir išstrižai šlaunikui buvo padėtas ilgas įmovinis kirvis.

Visai kitoks yra buvęs grėta gulinčios moters kapas. Moters kaklą puošė žalvarinė grandinė, dvigubai sudėta, įvairiaspalviai stikliniai ir emaliniai karoliai, ant dešinės rankos buvo užmautos dvi, o ant kairės net keturios žalvarinės juostinės apirankės, kiek siaurėjiančios galais, ir žemiau kelių padėta kiek kitoki apirankė. Gale galvos buvo sudėtas visas jos lobis. Čia, kaip galima spręsti iš organinės medagos likučių, medinėje dėžutėje buvo įdėtos trys antkaklės, septynios apirankės ir kaklo papuošalas, susidedas iš žalvarinių įviių bei trikampės formos kabučių, prie kurių kiekvieno dar buvo prikabinta po keturias žalvarines, metaloplastiniu būdu papuoštas plokšteles. Atrodo lyg į kapą skyrium buvęs įdėtas ir paveldėtas protėvių turas. Šių visų papuošalų viršuje gulėjo nemažas žalvarinis, gana ilgu kakleliu puodelis.

Tai pirmas šios rūšies radinys Lietuvoje. Sprendžiant pagal pačius vėliausius šio kapo radinius, abudu mirusieji kartu ir vienu metu turėjo būti palaidoti IV amžiaus pradžioje.

AKMENĖJE (Šiluvos vals., Raseinių apsk.) buvo ištirti jau pradėti ardyti aštuoni pilkapiai. Vienuose pilkapiuose, gerokai apardytuose, jau neberasta vertingesnės medagos, tačiau pilkapije antrame buvo aptikti dar septyni nesuardyti ir labai įdomūs ir turtingi kapai. Čia surasta antkapių trimtiniais, kilpiniais, kuziniais ir dėželiniais galais, akinių segų, masivių žalvarinių apirankių, ornamentuotų arba ainių raštu, arba skersinėmis įpjovomis, geležinių įmovinių ir siaurrašmenų kirvių ir kt.

Kapas nr. 2 buvo ypatingai įdomus, nes jame, be įprastinių Lietuviško tipo papuošalų, buvo rasta didelė Romėniška (vadinama sparninė) segė. Lietuvoje tai antras egzempliorius, pasirodęs šviesoje beveik po šimto metų.

Pirmutinė šio tipo segė buvo surasta 1840 metais Adakave (Skaidvilės val.) ir išvežta į Mintaujos muziejų. Šio tipo segių centras buvo Romos imperijos provincijoje Panonijoje ir Norikume. Jos daugiausia buvo vartojamos antrame amžiuje po Kristaus.

Iš įdomesnių paskutinių laikų kasinėjimų tenka dar paminėti arklių kapinyno tyrinėjimai PAKAPIUOSE (Vandžiogalos val., Kauno aps.). Čia, beįmant graužai naujai statomai radio stacija, buvo pradėtas ardyti didelis arklių kapinynas. Iki šiol jau ištirta 32 arklių kapai, daugiausia 11—12-to amžių.

Laidosena ir kapų inventorių labai giminings pernai tyrinėtam Grauzių kapinynui (Josvainių v.). Arkliai laidoti ne degtini, su visa apranga: kamanomis, žasliais, galvos papuošalais, žalvariniais skambučiais, dideliais gele-

žiniais skambalais po kaklu, pasidabruotom balno kilpomis ir kt. Viršuje arklių kapinyno aptiktas 14—16 amžiaus nedegintų žmonių kapinynas. Čia, be įvairių kapų priedų, kai kur kapuose surasta ir po keletą monetų, kurios padeda gana tiksliai nustatyti kapų amžių.

Kasinėjimus atlieka Vytauto Didžiojo Kultūros Muzėjus. Iki rudens dar numatoma ištirti keletą vietų, kurių jokiū būdu nebus galima apsaugoti nuo sunaikinimo.

Tokie tyrinėjimai numatoma atlikti MELDINIUOSE (Rozalimo val.), KOKSIUOSE (Kamajų val.), TOLEIKIUOSE (Semeliškių val.), PAŽIOBRYJE (Šiluvos val.), VĖŽLAUKYJE (Šiluvos val.) ir kt. Pr. Ra.—L.A.

DRUSKOS PALOCIAI ŽEMES GELMĖS

LENKIJUOSE yra požeminis "druskos miestas", kur kasama druska. Ta druskos kasykla yra jau 700 metų senumo, per tiek metų iš ten druska imama, bet vis neišsibaigia, toki dideli ir gausūs yra druskos sluogsniai.

Tame druskos mieste yra keltuvai ir laiptai, taipgi gatvės, namai ir salės. Viena tų salių yra didelė, kur rengiama ir baliai. Kuomet ji apšviečiama, visa net žėri, šviesai atsimušant į druskos sienas. Senais laikais ponai ten rengdavo savo puošnius puotus.

Tos druskos kasyklų plotas apima dvylika ketvirtinių mylių. Jose yra nutiesta 30 mylių gatvekarių bėgių, taipgi randasi daug stovylių iš druskos iškaltų, ir bažnyčia.

Kaip druska ten atsirado? Mokslininkai įrodo kad prieš daugybes metų ta sritis buvo druskos jūra. Kuomet jūra išdžiuvo ten pasiliko druska, kuri sukietėjo į akmenį.

Tos Lenkijos druskos kasyklos yra garšiausios pasaulyje, bet yra ir kitų vietų kur gamta paliko daugybę suakmenėjusių druskos. Netoli Berlino yra druskos kasyklos, kurios pasiekti reikia lyti į žemę apie mylių gilumo.

Druskos kalnų randasi netoli Orenburgo, Rusijoje, netoli Cordoba, Ispanijoje, ir Punjab provincijoje Indijoje. Druskos kalnai Ispanijoje siekia iki 500 pėdų aukščio.

Druska naudojama prie žmogaus ir gyvulių maisto. Sveikatos žinovai tikrina kad vasaros laiku reikalinga naudoti druskos biskį daugiau negu paprastai. Mes prakaituodami karštame ore nustoame kunui reikalingo druskos kiekio. Tą atpildyti galima geriant druską su vandeniu, labiau sudant maistą.

Kadangi druska sulauko mėsą nuo gedimo, tai kaip žmonės tą ištyrę druska tapo vienas iš naudingiausių reikmenų prie maisto išlaikymo.

Be maisto reikalams, druska dar naudojama nekuriose industrijose. Druska sukietina muilą, stiklams priduoja permatomą ypatybę, ir puodų dirbėjai palivuoja puodus druska.

• **LONDONE** keletas viešbučių turi požeminius produs su bėgančiu vandeniu, kuriuose užlaikoma žuvis (trout), kurią valgytojas pasirenka gyvą, ir tik tada ji išimama iš vandens ir kepama.

• **PORTLAND, Oregon** valstijoje, yra senas užsilikęs įstatymas kuris draudžia iš rinkos neštis pirktus dalykus naščiais: ant karties perdėtos per pečius, prie karties galų pririšto-se ragazėse.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisijuntimu \$1.00.

LIETUVOS ŽEMLAPIAI

30c

Šie Lietuvos žemlapiai yra labai aiškūs, nurodanti visus miestus, miestelius ir bažnytkaimius; kelius, upes ir ežerus; taip kad turėdami šį žemlapį galėsite puikiai apsipažinti su Lietuvos padėtimi: kurioje dalyje kas randasi, kur susieina rubežiai kitų šalių, ir viską kitą reikalingą jame rasite.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

REGISTRUOJA BEDARBIUS GELEŽINKE- LIU DARBININKUS

1827

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

KA CLEVELANDE GALĖTUME TURĖTI,
JEIGU NEBUTŲ ARDYTOJŲ

Clevelande Lietuvių kolonija nemaža ir galėtume turėti labai daug ko gražaus. Galima būtų turėti ir puikų chorą, ir šokių grupę, ir vaidintojų, ir geriausius dainininkus vienoje grupėje jeigu tik nebūtų mūsų tarpe tų užsispyrėlių, garbės godžių politikierių, kurie negali žingsnio žengti be svajonimo kad juos kas nors turi už nors gerbti, nors jie nėra nieko nuveikę. Jie daugumoje yra tingi dirbti, sumanumo neturi, bet kaip mato kitus ką nors dirbant daskivoja kad ir jie tai būtų galėję padaryti.

Jie vietoje sugalvoti ką nors ir vykdyti, arba su kitais su sėdės dirbti, kitų darbą šoka ardyti ir tik iš to turi malonumą.

Bet jie randa sau ir pasekėjų, ir moka gabiai juos kurstyti prieš kitus, atkalbinėja nuo bendradarbiavimo su kitais, ir tuomi kludo visą darbą. Net moka įkalbėti padėti jiems griovimo darbą.

Tarp katalikų yra tokių vyrų kurie ardytū gero darbo susideda net su komunistais ir socialistais.

Taip tai mūsų įteigys yra suskaldytos. Jeigu kur reikia tarp svietimų pasirodyti, pamatom kad neturim kuo pasirodyti.

Laikas nuo laiko esam už-

kviečiami dalyvauti tarp Amerikony su tautiškais šokiais — o kaip pasirodom? Nueina kelios porėlės nesutariančių šokių ir vietoj gražiai atlikti, sumaišę pasišvaisto ir palieka prastą įspūdį.

Galėtume turėti didelį chorą tautiškoms šventėms, šimtą ar daugiau šokių vaikų ir panelių tautiškuose rubuose, ir tada pasirodytume tarp svietimų su garbe.

Sportas taip pat išsivystytų į gausų ir Lietuvių vardas nuskaibėtų visomis pusėmis.

Turim iš Lietuvos atvykusius gabius jaunuosius kurie galėtų mus pamokinti šokti, galėtume partraukti visiems tikrus tautiškus rubus.

Aš žinau kad mūsų visuomenė nori, jaunuolių tėvai to trokšta, ir tas lengvai būtų įvykdoma jeigu iš mūsų tarpo būtų prasišalinti tie "vadai" kurie užsiima jaunimo skaldymu ir kurstymu.

Dabar pradėjo veikti Skautai Vyčiai, kurių tikslas geras visiems. Linkėtina būtų atgaivinti Jaunosios Birutės chorą, pradėti jaunikius lavinti tautiškų šokių, dainų, žaislų. Įsteigti Lietuvių kalbos kursus.

Tėvai, leiskit savo vaikus į skautų būrelį, pamatysit kas bus galima padaryti.

Lietuviai.

JUSŲ SENATVĖS
APDRAUDOS
REIKALĖ

Socialės Apdraudos Tarybos Clevelando skyrius skelbia kad nauju Kongreso aktu, darbininkų mokesčių į jų senatvės apdraudos fondą patikrinimui bus daromi net per keturis metus atgal, jeigu kuris darbininkas moka į senatvės fondą, o laikui atėjus negalėtų gauti jam išpuolamo atlyginimo. Patikrinimai bus daromi jo darbuviuose kiek jis uždirbo ir kiek iš jo algos ir iš paties darbdavio pusės buvo sumokėta. Jeigu iš algų buvo išskaityta pilnai kiek pridera, o darbdavys būtų nesumokėjęs pilnai, darbininkas negaudamas jam priklausomo atlyginimo galės kreiptis į savo miesto Socialės Apdraudos Tarybos skyrių ir jo skundas bus pilnai ištyrinėtas.

Daug Naujų Lietuviškų
Knygų Miesto Knygyne

Miesto knygyneas praneša kad pastaru laikų įgijo kelis šimtus naujų Lietuviškų knygų Lietuviams skaitytojams pasinaudoti. Tos knygos yra duodamos Lietuviams skaityti nemokamai. Viskas ko reikia tik nueiti į knygyną ir išsiimti sau kortelę. Ta kortelė gali parnešti knygas bent kuris kitas asmuo.

Knygyno vadovybė prašo ir ragina Lietuvius imti ir skaityti tas knygas.

Knygos yra įvairių žinomų ir naujosios gentkartės dabartinių Lietuvių autorių. Taip pat ten galima gauti knygas seniau išleistas Amerikoje ir nekurias Lietuvoje.

•RUGSĖJO 27-29 Clevelande atsibus visos šalies saugos vadų ir įstaigų atstovų suvažiavimas. Atvyks apie 2,000 delegatų, kurie apkalbės budus kaip žmonės turėtų labiau apsisaugoti nuo nelaimių namuose, ukėse, viešose įstaigose, darbuose ir gatvėse. Dalyvaus miestų, valstijų ir federaliai saugos žinovai.

PALENGVINIMAS
NAMŲ PIRKĖJAMS

Dar labiau pastumėti gyvenamųjų namų statybą ir pirkimą Clevelando srityje, Federali namų administracija sumazino įmokėjimo kainą namui kuris kaštuoja \$2,500 arba mažiau. Iki šiol budavo reikėti įnešti 10 nuoš. perkant bent kokį namą. Nuo dabar mažų namų pirkėjai įneš tik 5 nuoš.

Namų pirkėjams palengvinta ir tas kad sumažinta procentas už paskolas nuo 5 iki 4½%. Namai duodami išimokėjimui per 25 metus.

SUSIRINKIMAS
AMERIKOS LIETUVIŲ
PILECIU KLUBO

Bus laikomas antradienį Rugsėjo 19ta. diena, valanda 8:00 kuriame visi narei yra prasmoti būti ir imti aktyviuskuma jusu klubo ir siame susirinkime bus registrujama narei kurie bus susirinkime, ir po susirinkimo bus duodama dovana pinigais \$5.00, laimėjimui esantiems susirinkime, registracija uzsudaris lygiai 8:30 pavelave nustos teises buti tarpe laimetoju. Taip pat nepamirskite si pinksadieni net devynios penkines vusi laukia.

P. P. Muliolis
Prez.

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARIPIUS

(Continued)

SUNDAY — JULY 31

I awakened in just enough time to get dressed for lunch, and the Colonel called for me, but now he was dressed in civilian clothes, and none of his handsomeness was lost. We went to the Metropole, where we found Barbara Darlys and Mr. Neveravicius also having lunch.

After lunch the Colonel called for an automobile and we went for a drive around Kaunas. We passed the new zoo gardens that are being set up just outside of Kaunas. I saw the old forts and tunnels around Kaunas that are left from the old Russian regime. It was a very hot day, so we drove to Panemunė, where we went for a walk in the pine woods, and by the Nemunas edge we watched the bathers, then we went to the Kurauzas for a cool refreshing drink. I watched the dancers, and it was time to return to Kaunas for another ball at the Ramove tonight. It is a farewell ball to the athletes and sportsmen, and the closing of the Olympics. It is given by the Prime Minister, Rev. Mironas.

This ball again was lavish and grand. The refreshments however were served in the downstairs hall, that is used as a public restaurant and cabaret during the winter season, and is known as Three Giants. Many of our friends were at this ball, including the Vilnius group and many Americans. While having refreshments served in the same buffet manner, spread on long tables across the hall, loaded down with goodies of every description, I stopped to talk to Mr. Vilkaitis who has taken the place of Mr. Skipitis at the D.U.L.R. while Mr. Skipitis is away in South America on a visit.

Mr. Vilkaitis told me that in the morning at 7:30 an excursion of the D.U.L.R. will leave from that office in a bus for a four day trip around Lithuania, and Bernice and I were invited to join them. He told me it will be the same group of young people that we attended the D.U.L.R. courses on Lithuanistica with in Palanga. He informed me that we should not take any fancy clothes, nor much baggage, for this trip will be in the country, on the kaimas, and in out of the way places. He warned me that we might have to sleep in barns, on hay, and perhaps in uncomfortable places, and if I had an idea we could live through it and rough it with the rest of them, we should go for it would be an interesting trip and we would see some more of Lithuania, especially Zarasai, the Switzerland of Lithuania and the land of lakes. The trip will take us along the de-mark line along the border that is occupied by Poland, that section known as the province of Vilnius (Vilniaus Kraštas).

I accepted Mr. Vilkaitis' kind invitation with the greatest joy, I was thrilled and all excited about it. We surely would not miss going, especially getting together again with that jolly sociable crowd of students with whom we spent many happy days in Palanga. At this ball I had the pleasure of meeting the host of the evening the Prime Minister Rev. Mironas, Mrs. Augustauskas the wife of the Director of Physical Culture introduced me to him. He was very cordial and charming, and in the course of our short conversation he told me he knows Mr. Karpis and often reads the Dirva. As there were many people around and much excitement I excused myself and went to join my friends who were dancing.

By five o'clock in the morning we were ready to call it quits, and we made our way to our home, tired almost to exhaustion, but full of delightful memories of dancing and laughter and friendly association in the company of gay, happy Lithuanian brothers and sisters assembled here in the beautiful statly Karininkų Ramove, from many distant parts of the world.

MONDAY — AUG. 1

It was a beautiful sunny warm

morning, that we decided to walk home from the ball at the Karininkų Ramove. We just had time to bathe and get to bed, and I am sure I didn't even get a chance to close my eyes when the telephone rang. It was Mr. Vilkaitis of the D.U.L.R. telling me it was seven o'clock and the bus with all the excursionists was waiting for us; we should hurry and come if we want to go with them.

"Yes! Yes," I assured him, "please hold the bus there, we will be there in fifteen minutes, we do want to go."

"Bernice! Bernice! quick", I called, "hurry and get dressed if you want to go on that D.U.L.R. trip, the bus is waiting for us and we must get there in fifteen minutes."

Poor Bernice, she had just fallen asleep but I said, "no time to sleep now, we came to see Lithuania, now is our chance." She moaned about how tired she was and turned over. "Alright", I said, if you're too tired and don't want to go, go ahead and sleep, but I'm not missing this if I have to go alone."

In a flash she was on her feet, shaking the weariness from her head and sleepy eyes, "Oh no you don't leave me, I'm going along if it kills me." And so we scrambled for the few things we needed to take along. In the meantime I could hear my girlfriend moaning beneath her breath, that she would give up her kingdom and all her fortune if she could just have a few minutes sleep. I kept encouraging her, "Tonight we will sleep" (I hope) and this is the price we must pay because we want to see everything and be everywhere, besides we will have plenty of time for rest and sleep after we get home, to America. Long ago we made this our motto, "kaip parvažiuosim, išsimiegosim."

One, two, three, and each of us with the smallest suitcase we had under our arms we were tripping down the stairs of our apartment out into the sunlight street, we ran to the corner where the busses of the street service stop. In five minutes we were in Nepriklausomybės Alkštė (Independence Square) running breathlessly to the D.U.L.R. offices, where we could see the bus waiting.

Mr. Vilkaitis was standing by the open bus door and smilingly greeted us; in my excitement all I could say was, "It didn't take us long, did it?" "Get in", he said, "they are ready to go, they were only waiting for you."

Again in my haste to climb up the few steps, I tripped and bumped my knee, but I couldn't even feel the sting, for I was so thrilled, so glad to be with our good friends, the old gang of happy Palanga days. Hello! Hello, everybody, and I could feel them watching my excitement with smiling faces. There were also several new faces among us, and glory be! our dear professor of Literature, Professor Zigmas Kuzmickas to guide and chaperon us. It was all too wonderful for words, the bus rolled along, and we became acquainted with the new members of our party. Little did I realize that this was the beginning of a most glorious, interesting, eventful, adventure. So wonderful that every precious minute of the four happy days we spent traveling through Lithuania with this crowd of jolly young students and teachers assembled from far off countries, will be vivid in my memory as long as I live.

(To be continued)

FOOTBALL NOTES

Local Lithuanian lads must believe in that song: "You Gotta be a Football Hero, to get along with the Beautiful Gals". Why? Well, just pick up a sport section of any of our daily newspapers, and you're sure to find one or two Lithuanian names or pictures in it.

The last boys to be pedestaled are Henry Urban and Tony Slauta. Both these rugged, brawny fellows are fighting for a backfield position with East Tech this year. Coach Harmony of Tech believes he and his team are really going places this year, as he coyly eyes both Urban and Slauta as two very good reasons for such a feeling and statement.

Good luck to you fellows — and you readers keep an eye on your football notes, and watch these boys tickle the heart of their coach and many fair lassies.

DIT Cleaners Inc.

Vyrišku Moterišku RUBU Taisyimas Valymas GREITAS PATARNAVIMAS Paimam visa darba iš jusu namų ir pristatom gatava atgal. Telefonuokit Henderson 3050 J. Bindokas ir Sunai, Sav. 1194 East 79th Street

IGALIOJIMAI

reikalingi Lietuvoje pirkimui, pardavimui, valdymui žemių ir kitokio turto.

K. S. KARIPIUS
Registruotas Lietuvos Konsulate Notaras.

Rašykite laisvais arba atsilankykite asmeniškai.

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Youth's Forum

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

SPORTS

CARD PARTY AND LAWN SOCIAL — SAT., SEPT. 16th The Cleveland Lithuanian A.C. invites all their friends to the last outdoor social of this year, Saturday, Sept. 16th, at the garden of Mrs. Peckaitis, 6028 Superior Ave. In the event it rains the party will be moved inside. Prizes at each table, also a door prize. Come one! Come all! Rain or moonshine, and you can be assured of a very pleasant evening.

MEETING TUESDAY NITE The regular monthly meeting of the Club will be held Tuesday nite, Sept. 19th in the Lithuanian Hall at 8 P.M. Due to the regular meeting room being rented for this date, our meeting will be held upstairs next to the stage.

Final plans for the coming bowling season will be made, and plans for the coming basketball season also will be discussed.

Our last meeting was well attended, so lets have every member present for this one. Also new candidates for membership are invited. You have two dates for the week — Saturday, Sept. 16, Card Party (Bring the ladies with you) and the meeting, Tuesday nite at 8 P.M., in the Lithuanian Hall.

CULTURAL CLUB
NEWS

At Neura's Farm, Brunswick, Ohio — Sunday, Sept. 17, 1939 the Cultural Club is holding the last Lithuanian picnic of the year.

Extending cordial invitations to all — both young and old — to attend.

Having been a great year of picnics and summer festivities we wish to climax all of these on Sept. 17. There will be excellent music, games etc. This is your last opportunity of 1939!!!

Admission 25 cents — Kiddies Free. Truck leaves Lithuanian Hall at 12:30 P.M. — Transportation charge — 10 cents. J.K.

ANSEL ROAD
CAFE

1066 Elm Road
SMAGI LIETUVISKA
UZEIGA

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

DVI SALIUKES tinkamos
Mitingams ar Vestuvėms

Budweiser, Dugesne, Porter Alus
duodamas tiesiog iš bakčų.

K. Nekrošius, Savininkas.

K. STONIS
RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė

Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių

Vieta kur sustoja kiti miestų
pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave.

AKRON WEDDING

BLAKE - PUISHIS

Miss Viola Puishis, daughter of Mr. and Mrs. Puishis, formerly of Akron now of Uniontown, became the ever lovely bride of Mr. Edward Blake on Sunday, Sept. 3, 1939.

The ceremony took place at St. Peter's Church in Akron, Ohio.

The bride wore a beautiful satin gown with a train and a veil. Her maid of honor wore a stunning blue satin gown and the five accompanying bridesmaids looked very charming in pink.

Reception was held at the Polish Hall where the many friends and relatives of Viola and Edward celebrated the grand occasion.

The newlyweds will take the usual honeymoon then, will live with Mr. and Mrs. Puishis in Uniontown. Congratulations, Mr. and Mrs. Blake — loads of luck and happiness.

BACHELOR PARTY

This Saturday, Sept. 16th will find all the friends of Mr. John Kancius celebrating and merrymaking. The occasion is the approaching wedding of Johnny's.

The party, the last one of John's single life will be held at the home of his friend, Walter Wyloni, 1312 E. 187th St.

PYTHIAS
CAFE

LIETUVISKA UZEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UZKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA

Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutėlavasavininkai.

BLACK CAT
CAFE

• Night Club •
4058 ST. CLAIR AVE.
(Atdara iki 2:30 ryto)

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais

JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

EVA'S
Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom
kaip naujas, išvalom ir
sutausom.

Paimam iš namų ir pristatom
gatus atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.
Telefonas: Henderson 1919

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS
6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė
6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343
N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS
Savininkas Vedėjas

Dantų Laboratorija

Dental Plates

On CREDIT

We are not allowed to advertise prices, but you will be pleased when you come here.

Bridges, Fillings, Teeth Cleaned on easy terms.

TEETH EXTRACTED Novocain Gas

Don't Suffer Don't Endanger Your Health With Infected Teeth!

DR. SILVER Dentist
7042 Superior Ave. Henderson 3157

Pilietybės Reikale

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai surasti. Taipgi norintims išpildoma aplikacijų blankos. Patartina tuo reikalu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais.

(Šis patarnavimas atliekamas tik vietiniams, kurie gali asmeniškai atsilankyti į Dirvos agentūrą.)

•VABALAI Ohio valstijoje ukiams kasmet padaro didelius nuostolius — sunaikina bendrai imant 10 nuošimčių viso derlius. Jų naikinimas ir kovas su jais taip pat apima didelius kaštus.

•DE VALERA, Airijos vadai, atsilankys Clevelande Spalio 15 diena, dalyvauti Airių Kultūrinio Darželio atidarymo iškilmėse.